

Biuro Poszukiwań i Identyfikacji

<https://poszukiwania.ipn.gov.pl/bbp/aktualnosci/18905,Szumin-Matka-widziala-smierc-syna-Poszukiwania-szczatkow-ofiary-niemieckiej-zbro.html>
2021-12-03, 20:59

Szumin: Matka widziała śmierć syna. Poszukiwania szczątków ofiary niemieckiej zbrodni

Na podstawie zgłoszenia rodziny zespół Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN przeprowadził w dniach 3-5 listopada br. poszukiwania szczątków Józefa Godysa, który został zamordowany wiosną 1943 r. przez Niemców za udzielanie pomocy partyzantom Narodowych Sił Zbrojnych przebywających w pobliskim lesie. Miejsce pochowania szczątków zapamiętała matka zamordowanego.

Józef Godys urodził się 27 lipca 1914 r. w Szuminie (par. Kamieńczyk, pow. wyszkowski). Miał żonę, z którą nie posiadał jeszcze dzieci. Według rodzinnych podań, w czasie okupacji niemieckiej, choć sam nie był partyzantem, nosił żywność leśnym oddziałom, które w tym czasie stacjonowały w pobliskim lesie. Byli to prawdopodobnie żołnierze Narodowych Sił Zbrojnych.

18 czerwca 1943 r. podczas jednej z takich akcji pomocowych został postrzelony przez niemiecki patrol. Ranny ukrył się we wsi Szumin (gm. Łochów), gdzie został odnaleziony przez Niemców, którzy wyprowadzwszy go z osady próbowali siłą przymusić do wskazania miejsca przebywania partyzantów. Józef nie wydał kolegów, w wyniku czego został zastrzelony.

Matka zamordowanego z daleka śledziła przebieg wydarzeń. Po zamordowaniu Józefa śledziła niemiecki patrol i oznaczyła miejsce pogrzebania szczątków, lecz – jak mówią rodzinne przekazy – Niemcy nie pozwalali jej

upamiętniać w tym miejscu ofiary, przeganiając ją i niszcząc oznaczenia grobu. Dodatkowo, za pomaganie partyzantom Niemcy spalili wieś Szumin.

Rodzina, która przez lata opiekowała się grobem ich przodka, zwróciła się do Instytutu Pamięci Narodowej z prośbą o weryfikację miejsca i podjęcie szczątków, które mogą znajdować się w domniemanej mogile. W wyniku przeprowadzonej kwerendy stwierdzono, iż wskazywane miejsce nie figuruje w ewidencji grobów wojennych. Nigdy też w tym miejscu nie były prowadzone prace poszukiwawczo-ekshumacyjne. W związku z tym jedyną możliwością weryfikacji, czy w tym miejscu znajdują się szczątki Józefa Godysa były badania archeologiczne.

Zespół Biura w miejscu natrafił na prowizoryczną mogiłę, upamiętnioną krzyżem brzoźowym i tabliczką przybitą do drzewa z napisem: „Józef Godys, ur. 26. VII 1914 zm. 18.VI.1943. Zginął śmiercią tragiczną z rąk okupanta. Cześć Jego Pamięci”. Podczas eksploracji leśnego grobu natrafiono na ludzkie szczątki pogrzebane na głębokości ok. 55 cm. Przy szkielecie odnaleziono jeden metalowy guzik. Szczątki zostaną poddane oględzinom antropologicznym. O tym, czy odnaleziony szkielet należy do zamordowanego Józefa Godysa zadecydują badania genetyczne.

xtt/fot. Jolanta Adamek, Agnieszka Wojtkowska/IPN

10.11.2021



Szumin:
poszukiwania
szczątków ofiary
niemieckiej zbrodni

Szumin:
poszukiwania
szczątków ofiary
niemieckiej zbrodni

Szumin:
poszukiwania
szczątków ofiary
niemieckiej zbrodni



Szumin:
poszukiwania
szczątków ofiary
niemieckiej zbrodni

Szumin:
poszukiwania
szczątków ofiary
niemieckiej zbrodni

Szumin:
poszukiwania
szczątków ofiary
niemieckiej zbrodni



Szumin:
poszukiwania
szczątków ofiary
niemieckiej zbrodni

Kalendarium

~~Prac~~

~~Rok 2003~~

Rok 2006

Rok 2007

Rok 2008

Rok 2009

Rok 2011

Rok 2012

Rok 2013

Rok 2014

Rok 2015

Rok 2016

Rok 2017

Rok 2018

Rok 2019

Rok 2020

Rok 2021